

Nuohousalan Keskusliitto tiedottaa:

HÄKÄ TAPPAA!

Häkämyrkytyksen syynä on usein taitamaton tulisijan käyttö. Lakisääteisen nuohouksen yhteydessä nuohoojat myös tarkistavat tulisijan kunnon ja opastavat sen käytössä. Häkävaroitin toimii lisäturvana.

Varomattomasta tai taitamattomasta tulisijan käytöstä johtuvia onnettomuuksia tapahtuu Suomessa aivan liikaa. Vaikka joskus syynä on viallinen tulisija tai savuhormi, valitettavan usein jopa kohtalokkaiden onnettomuuksien syyksi paljastuu ihmisen huolimattomuus tai puutteet lämmitystaidoissa. Jokainen häkämyrkytys tai läheltä piti tilanne on turha.

Häkää eli hiilimonoksidia (CO) muodostuu epätäydellisessä palamisessa aina silloin, kun tuli ei saa riittävästi happea. Häkämyrkytyksiin kuolee Suomessa joka vuosi 10–20 henkilöä ja läheltä piti -tilanteita sattuu huomattavasti tätäkin enemmän. Riskipaikkoja häkämyrkytyksille ovat autot, asuntovaunut sekä kesämökit.

Vaarallinen kaasu

Häkämyrkytyksen oireita ovat mm. päänsärky, huimaus, pahoinvointi ja uneliaisuus. Huoneilmaan pääsevä häkä johtuu myös taitamattomasta tulisijan käytöstä. Esimerkiksi korvausilman puute saattaa johtaa häkäkaasun kertymiseen huoneilmaan. Hengenvaarallista häkää on vaikea havaita, koska se on hajuton, mauton ja näkymätön kaasu. Häkä imeytyy vereen ja elimistöön tehokkaammin ja nopeammin kuin happi. Jo pieni häkäpitoisuus saattaa tappaa hyvin nopeasti.

Häkää muodostuu käytännössä aina jonkin verran, kun tulisijassa on tuli, niin kauan kuin sininen liekki on näkyvissä hiilien seassa. Pelastusopiston vuonna 2011 Itä-Suomessa tekemissä mittauksissa häkäpitoisuuksia löytyi joka kymmenennen asunnon ilmasta. Syykin on selvä: selvityksen mukaan joka viides sulkee pellin, kun uunissa on vielä kekäleitä. Palamista myös pitkitetään sulkemalla peltiä pikkuhiljaa.

Savupelti suljetaan vasta sitten, kun kaikki liekit varmasti ovat sammuneet ja hiillos tummunut. Pellin sulkemisen jälkeen on varmistettava vielä, ettei tulisijassa ole palavaa ainesta eikä tuhkatilaankaan ole pudonnut hehkuvaa hiiltä, joka jäisi sinne kytemään. Tuhkan seassa kuumat hiilet voivat kyteä jopa päiviä.

Pohjois-Karjalassa toimivat nuohoojat ovat myös ryhtyneet kuluvan vuoden alussa mittaamaan häkäpitoisuuksia alueen kodeissa. Pohjois-Karjalan pelastuslaitos ja nuohoojat hankkivat yhdessä 32 kannettavaa häkämittaria. Tarkoituksena on, että asuntojen häkäpitoisuus mitataan nuohouskäynnin yhteydessä ilmaiseksi. Näin mahdollisiin ongelmiin voidaan puuttua heti ja näin on jo tapahtunutkin.

Opettele oikea käyttö

Nykyiset tulisijat ovat oikein käytettyinä ja huollettuina turvallisia ja helppohoitoisia. Onnettomuuksien syynä onkin usein osaamattomuus, tiedon puute tai huolimattomuus. Puulla lämmittäminen ei ole geneeissä sukupolvelta toiselle siirtyvä taito. Oikeiden

lämmitystapojen opettelu on tärkeää, eikä neuvon kysymistä tarvitse mitenkään ujustella. Nuohoojat mielellään neuvovat ja opastavat asiakkaita tulisijojen oikeaan käyttöön.

Kuten ajoneuvot, tulisijatkin tulee "katsastaa" vuosittain. Tulisijan tarkastaminen kuuluu nuohoojan tekemään vuosittaiseen lakisääteiseen nuohoukseen. Samalla tarkistetaan esimerkiksi, miten mahdolliset häkäkaasut johdetaan ulos varaavasta tulisijasta. Tulisijanomistajan pitää se tietää ja asia kannattaa varmistaa nuohoojalta.

Häkävaroitin hyvä turva

Häkäonnettomuutta vastaan on onneksi helppo varautua. Hiukan ilmaa kevyempänä häkä kulkeutuu yleensä lämpimien ilmavirtojen mukana ylöspäin. Häkäkaasun syntymisen tulisijassa voi ehkäistä poraamalla 10 – 12 millin reiän savupeltiin tai leikkaamalla savupellin kulmat pois.

Häkävaroitin toimii lisäturvana. Paras paikka häkävaroitimelle on vaakasuorassa kattopinnassa noin puolen metrin etäisyydellä katon ja seinän rajasta, jolloin savukaasut osuvat siihen nopeimmin ja suuremmalla todennäköisyydellä.

Häkävaroitin ei korvaa pakollista palovaroitinta eikä häkävaroitinta ole tarkoitettu korvaamaan mahdollisten häkälähteiden huoltotoimenpiteiden ja asianmukaisten asennusten laiminlyöntiä.

Palo- ja häkävaroitinten toiminta pitää testata vähintään kerran kuussa. Muista vaihtaa paristot säännöllisesti!

Lisätietoja: Nuohousalan Keskusliitto ry, Katajanokankatu 3 B 9, 00160 Helsinki, puh. (09) 6844 160, info@nuohoojat.fi, www.nuohoojat.fi

Palovaroittimen testaus, lue lisää [tästä](#).